

Wprowadzenie

Bieżący numer *Zarządzania w Kulturze* ma dosyć zróżnicowaną zawartość. W pierwszej części zostały zaprezentowane artykuły dotyczące zagadnień zarządzania w turystyce. Problematyka zarządzania podmiotami gospodarki turystycznej i ich ofertą obejmuje zarówno funkcjonowanie przedsiębiorstw turystycznych, jak i jednostek przestrzennych, czyli destynacji turystycznych. Pierwsze dwa artykuły dotyczą zagadnień zarządzania destynacjami turystycznymi. Destynacja turystyczna z punktu widzenia popytu, a więc kierunku, do którego podąża ruch turystyczny, rozumiana jest jako docelowe miejsce podróży (miejscowość, region, kraj), związane z jego charakterystycznymi funkcjami i właściwościami. Z punktu widzenia zagadnień zarządzania destynację turystyczną interpretować należy w ujęciu podmiotowym jako jednostkę lub zespół jednostek rynku turystycznego, funkcjonujących w obszarze turystycznym zajmujących się tworzeniem warunków do uprawiania turystyki oraz kreowaniem, udostępnianiem i promocją oferty turystycznej na tym obszarze. To główna jednostka współczesnego rynku turystycznego, która może sprostać jego wymaganiom, dzięki jej niepowtarzalności i indywidualności w tworzeniu nowych, zdywersyfikowanych ofert turystycznych na podstawie szczególnych jej cech. Destynacja turystyczna nie jest zatem wyłącznie miejscem, ale systemem instytucji zarządzających ofertą turystyczną miejsca, czyli obszarowym produktem turystycznym, za które odpowiadają kompetentne podmioty reprezentujące destynację.

Na obszarze destynacji turystycznej funkcjonują przedsiębiorstwa turystyczne, które kreują ofertę bezpośrednio skierowaną na rynek, zaspokajając popyt turystyczny. Pierwszy artykuł w tej części, autorstwa Iwony Bąk i Katarzyny Cheby, analizuje zagadnienia kooperacji w zarządzaniu ofertą turystyczną na obszarach transgranicznych, na których przenikają się zjawiska kulturowe dotyczące walorów i atrakcji turystycznych oraz zakresu świadczonych usług. W kolejnym opracowaniu Małgorzaty Matlegiewicz podjęto tematykę motywacji w turystyce kulturowej na przykładzie tradycyjnych regionalnych produktów żywnościowych w regionie transgranicznym. Po drugiej wojnie światowej Pomorze Zachodnie było pozbawione tradycji kulturowych właściwych dla tego obszaru. Współcześnie trwają próby ujawniania i przywracania tradycji kulturowych, także w zakresie kulinariów oraz udostępniania ofert tradycyjnej kuchni w obsłudze ruchu turystycznego. Następny artykuł Mikołaja Jalinika i Bolesława Hryniewickiego odnosi się do aspektów

zarządzania przedsiębiorstwami turystycznymi i dotyczy zagadnień kultury organizacyjnej wraz ze wskazaniem jej specyficznych cech w tej branży gospodarki.

W drugiej części został zamieszczony artykuł zespołu autorskiego Instytutu Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego (Łukasza Gawła, Agnieszki Konior, Weroniki Pokojskiej) prezentujący efekty kształcenia na studiach podyplomowych Zarządzanie kulturą, wraz ze zwróceniem uwagi na potrzeby kształcenia menadżerów kultury.

Trzecia część numeru obejmuje dwa opracowania o charakterze recenzyjnym. Pierwsze z nich, autorstwa Krzysztofa Pleśniarowicza, dotyczy problematyki teatru, dokonano w nim oceny dwóch prac naukowych poświęconych twórczości Tadeusza Kantora. Druga recenzja prezentuje i omawia najnowszą książkę Moniki Kostery. W opinii tej wskazano na aktualność podjętej tematyki dotyczącej współczesnego świata organizacji i zarządzania, zwłaszcza w kontekście pandemii COVID-19.

prof. dr hab. Aleksander Panasiuk